

Сортування та переробка сміття в Чехії – як це робити?

У Чехії 73% населення сортує відходи. Нині кілька сотень тисяч іноземців перебувають або знайшли свій дім у Чехії протягом тривалого часу. Сортування сміття відрізняється від країни до країни, тому ми надаємо основну інформацію про те, як правильно сортувати відходи в Чеській Республіці. Де і як сортувати папір, пластик, скло, метали та інші види відходів, Samosebou.cz розповість у статті!!

Сортування сміття в Чеській Республіці – куди а які відходи належать?

У Чехії існує кілька способів сортування побутових відходів. Загалом ми сортуємо відходи за видами матеріалів.

Для сортування відходів зазвичай доступні загальнодоступні кольоворові контейнери в так званих **сортувальних гніздах**. Усередині них у закріплених місцях стоять кольоворові контейнери, в які сортуємо відходи з різних видів матеріалів. Це найпоширеніший спосіб сортування відходів у житлових масивах.

Інший варіант – так званий **індивідуальний збір**, коли домогосподарства сортують відходи у призначені для збору контейнери або спеціальні кольоворові мішки. Це поширений спосіб сортування сміття в односімейних будинках.

Інший варіант - утилізувати відходи в:

- Збірні двори: з приводу цього варіанту краще звернутися до місцевої колекторської компанії або муніципальних органів влади
- Закупівля сировини: на цих об'єктах можливий продаж відсортованої сировини за фінансову винагороду згідно з діючим прейскурантом;
- Пункти збору: це місця, призначені для утилізації окремих видів відходів (застарілі електроприлади в електромагазинах, шини в шиномонтажних майстернях тощо);
- Контейнери великого об'єму: у заздалегідь визначені дні та час муніципалітет може організувати збір конкретних відходів (відомі як так звані «залізні неділі», які зосереджені на сортуванні залізних відходів).

Порадники щодо правильного сортування сміття - наклейки на контейнерах та маркування матеріалу на упаковці

Важливим принципом правильного сортування сміття є дотримання інформації на наклейках, що позначають контейнери.

Через різні фактори сортування сміття може відрізнятися від муніципалітету до муніципалітету, тому наклейка на контейнері, в який ми збираємося сортувати відходи, завжди є важливим джерелом інформації.

Подібну корисну інформацію щодо правильного сортування використаної упаковки можна знайти на упаковці продукції як так звані **марки матеріалів**. Вони розповідають, з якого матеріалу виготовлена упаковка і де її правильно сортувати.

Де і як сортувати папір, пластик, скло, метал і картонні коробки від напоїв у Чехії?

Ми сортуємо сміття за окремими матеріалами. Куди належить?

Сортування паперових відходів

Ми сортуємо паперові відходи в сині контейнери для збору, або в контейнери, оснащені синьою наклейкою з написом ПАПІР.

Який паперовий сміття ми сортуємо?

- Газети, журнали, зошити, листівки, конверти, офісний папір (скріпки не мають значення);
- Конверти, навіть ті, що мають фольговані вікна, конверти з бульбашковою плівкою після зняття фольги; якщо його неможливо розділити, такий конверт відноситься до змішаних відходів;
- Коробки, картон і картонні вироби, паперові трубки, паперові тарілки, обортковий папір (без обробки поверхні);
- Книги - внутрішня частина або в м'якій палітурці (тверді палітурки необхідно попередньо зняти);
- Коробки або лотки від яєць, рулони від кухонних рушників і туалетного паперу.

Яке паперове сміття ми не сортуємо?

- Використані носові хустки, серветки та інші предмети гігієни (наприклад, дитячі підгузки);
- Паперові стаканчики з вощеною поверхнею або з пластиковим шаром.

Загалом, ми не сортуємо відходи, які є вологими, жирними, забрудненими фарбою, хімікатами чи небезпечними речовинами. Тому квитанції про покупку не включаються до відсортованого паперу. Ми також не сортуємо папір з такими поверхневими обробками, як вощина, напилення пластику тощо..

Сортування пластикових відходів

Зазвичай пластикові відходи сортують у жовті контейнери для збору, або в контейнери, позначені жовтою наклейкою з написом ПЛАСТИК.

Які пластикові відходи ми сортуємо?

- Пластикова тара для напоїв: ПЕТ-пляшки, пляшки від молока, сиропів і соків, пляшки від пива або вина тощо;
- Стаканчики від йогуртів, вершків та інших молочних продуктів, підноси, стаканчики тощо;
- Упаковка від предметів гігієни та аптечних товарів;
- Пластикові пакети, мішки, поліетиленові пакети, харчова плівка, бульбашкова плівка тощо;

- Наповнювачі з полістиролу (використовуються для захисту продуктів, наприклад, в коробках - деталях, сипучих наповнювачах); більша кількість краще доставляється на збірний майданчик.

Які пластикові відходи ми не сортуємо?

- Упаковка від їдких речовин, фарб та інших небезпечних речовин;
- Покриття підлоги (лінолеум і ПВХ) або труби новодурові;
- Целофан;
- Будівельний полістирол.

Сортuvання скляних відходів

Зазвичай ми сортуємо скляні відходи в зелено-білі збірні контейнери. Кольорове скло завжди належить до зеленого контейнеру, прозоре скло до білого контейнеру. Якщо в муніципалітеті встановлені (розміщені) тільки зелені контейнери, то разом сортуємо кольорове та прозоре скло.

Контейнери завжди маркуються білою або зеленою наклейкою з написом GLASS.

Які скляні відходи ми сортуємо?

- Скляні пляшки: упаковка від напоїв, таких як сиропи, пиво, мінеральна вода тощо;
- Банки: варення, соління, компоти, мед, гірчиця, кетчуп тощо;
- Миски та посуд, келихи, скляні наповнення тощо.

Найкраще повернути поворотну склотору в рамках прийому назад, завдяки цьому ми отримаємо за неї грошову заставу.

ПОРАДА

На зелених контейнерах є бічний подовжений отвір, в який можна сортувати листове скло.

Які скляні відходи ми не сортуємо?

- Дзеркала та автомобільні вікна;
- Кулінарне скло: форми для випічки, скляні чайники;
- Кераміка та порцеляна;
- Люмінесцентні лампи, лампочки, ртутні термометри, пробірки;
- Скловолокно (дротяне скло), склокерамічні плити, скловата та піноскло..

Сортuvання картонних коробок від напоїв

Це специфічні ємності від напоїв. У більшості муніципалітетів і міст ми можемо зіткнутися з так званим **багатотоварним збором відходів**, де ми можемо сортувати їх разом з іншим видом відходів – найчастіше пластиком або папером.

Тому ми завжди дотримуємося інформації, зазначеної на помаранчевих наклейках на збірних контейнерах з написом КАРТОН ВІД НАПОЇВ. У деяких великих містах картонні коробки від напоїв сортують окремо в помаранчеві контейнери.

Чи знали ви, що....?

Коробки від напоїв називаються «композиційною упаковкою» або «комбінованою упаковкою». Це пов'язано з їх складом, де більше 70% завжди становить якісний папір, близько 20% поліетилен, а також алюміній використовується для упаковки для тривалого зберігання.

Які картонні коробки від напоїв ми сортуємо?

- Упаковка від соків, вина або молочних продуктів;
- Упаковка від заморожених або зневоднених продуктів..

Сортuvання металевих відходів

Сортuvемо металеві відходи в сірі збірні контейнери. Навіть для металів ми можемо зустрітися з так званим багатотоварним збором відходів, і тому інформація, наведена на наклейках на збірних контейнерах, на яких зазначено МЕТАЛИ, завжди є авторитетною

Які металеві відходи ми сортуємо?

- Банки для напоїв (алюмінієва тара від пива, вина, енергетичних напоїв, охолодженої кави тощо), носії для їжі та інший алюмінієвий посуд;
- Консерви та банки (залізні);
- Порожні аерозольні контейнери (спрей, ємності для збитих вершків тощо);
- Скріпки, металеві трубки та коробки та інші дрібні металеві відходи..

Які металеві відходи ми не сортуємо?

- Комбінована тара, металізований папір і пластик (крім коробок від напоїв, див. вище);
- Лакофарбові балони та тара для небезпечних речовин;
- Розпилювачі та посудини під тиском із залишковим вмістом;
- Важкі або токсичні метали, такі як свинець і ртуть;
- Електричні відходи та батареї.

Як щодо сортuvання біовідходів, електричних відходів, текстилю та небезпечних відходів у Чеській Республіці

Існує ряд інших видів відходів, які ми повинні сортувати. Як це зробити?

Біорозкладні відходи

На нього вже давно припадає близько 25 % обсягу сміттєвих баків у змішаних відходах чеських домогосподарств. Це дуже шкода, адже такі відходи можна використовувати або для виробництва енергії, наприклад на біогазових установках, або для виробництва якісного компосту.

Біологічні відходи можна сортувати в коричневі контейнери для збору, або в садовий компост, вермікомпостер, а також у громадський компост.

Найкраще проконсультуватися з відповідними місцевими органами влади щодо можливостей сортuvання біовідходів.

Олії та харчові жири

У Чеській Республіці можна сортувати олії та харчові жири або в спеціальні контейнери для збору в межах мережі збору муніципалітетів, або ми можемо взяти їх і сортувати на збірних дворах.

ПОРАДА: Охолоджену олію найкраще збирати в ПЕТ-пляшку і сортувати, як тільки вона наповниться. Ми можемо протерти невелику кількість олії або жиру кухонним рушником і викинути їх у змішані відходи. Масла та харчові жири не виливаються в раковину або унітаз.

Електричні відходи

Використане електрообладнання можна сортувати в спеціальні контейнери, призначені для їх збору. Зазвичай це червоні контейнери.

Ми також можемо здати електричні відходи в пунктах збору (як у випадку з батареями). Це, наприклад, електромагазини, і ми також можемо здавати це сміття на збори.

Текстильні відходи

Можна сортувати текстиль у спеціальні контейнери, ми можемо сортувати в них одяг, постільну білизну, взуття, сумочки та сумки. Навпаки, вони не включають поролон, шуби, ковдри чи навіть забруднений текстиль.

Небезпечні відходи

Поводження з небезпечними відходами регулюється законодавством. Загалом, утилізувати небезпечні відходи можна за певних умов на сміттєвих майданчиках або спеціалізованих приміщеннях. З питаннями щодо утилізації певного виду небезпечних відходів найкраще звертатися до збору або у відповідний міський орган.

Поради, як правильно сортувати відходи – про що не забути?

1. Завжди дотримуйтесь і дотримуйтесь інформації на наклейках, які розміщені на контейнерах для збору. Вони враховують місцеву специфіку сортування сміття.
2. Якщо ви не впевнені, як сортувати сміття в конкретному муніципалітеті, з запитаннями можете звернутися до місцевої влади або збиральної компанії.
3. Використана упаковка, яку ви сортуєте, не повинна містити залишків або навіть цілий вміст.

Добре знати...

Дрібні забруднення не мають значення при сортуванні відходів – упаковку не потрібно мити, вміст потрібно ретельно протерти або протерти використаним паперовим кухонним рушником.

Під час сортування не потрібно знімати кришки або етикетки.

4. Перед сортуванням завжди необхідно зменшити об'єм відходів (наприклад, пресуванням, віджиманням, розгортанням). Таким чином, у контейнері для збору може поміститися більше відходів, і це може вплинути, наприклад, на частоту збору відходів

– таким чином ми можемо заощадити витрати муніципалітетів на утилізацію відходів, а також зменшити навантаження на навколишнє середовище.

Мешканці Чехії щороку заощаджують **30 км²** природи завдяки сортуванню сміття. Загальна кількість використаних відходів упаковки за останні 25 років становить **13 104 505 тонн**.

Дякуємо за сортування сміття та можливість його ефективного використання. Це береже природу та навколишнє середовище. Має смисл сортувати сміття будь-де і будь-коли.